

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

**Моніторинг якості наукового дослідження
у спеціальній освіті**

підготовки доктора філософії

спеціальності 016 Спеціальна освіта

освітньо-наукової програми Спеціальна освіта

Луцьк–2024

Силабус вибіркового освітнього компонента *«Моніторинг якості наукового дослідження у спеціальній освіті»* підготовки доктора філософії галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 016 Спеціальна освіта, за освітньо-науковою програмою «Спеціальна освіта».

Розробник: Кузава Ірина Борисівна, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, доктор педагогічних наук, професор

Погоджено

Гарант освітньо-наукової програми:

Зоряна МАЦЮК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:

Ірина КУЗАВА

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> Спеціальність <u>016 Спеціальна освіта</u> Освітньо-наукова програма <u>Спеціальна освіта</u> Освітній рівень: третій (<u>освітньо-науковий</u>)	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>120/4</u>		Рік навчання <u>2</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр <u>3-й</u>
		Лекції <u>10</u> год.
		Практичні <u>14</u> год.
		Самостійна робота <u>88</u> год.
		Консультації <u>8</u> год.
		Форма контролю: <u>залік</u>
Мова навчання	Українська	

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я та по батькові *Кузава Ірина Борисівна*
 Науковий ступінь *Доктор педагогічних наук*
 Вчене звання *Професор*
 Посада *Завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти*
 Контактна інформація +38(095) 6062346, Kuzava.Irina@vnu.edu.ua
 Дні занять *понеділок-п'ятниця* (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>)

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація курсу.

Силабус вибіркового освітнього компонента (ВОК) «Моніторинг якості наукового дослідження у спеціальній освіті» є нормативним документом Волинського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою спеціальної та інклюзивної освіти на основі освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти «Спеціальна освіта» відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта, спеціальності 016 Спеціальна освіта денної форми навчання. Силабус укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Він визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач третього (освітньо-наукового) рівня відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу ОК «Моніторинг якості наукового дослідження у спеціальній освіті» необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

ВОК «Моніторинг якості наукового дослідження у спеціальній освіті» належить до циклу вибірових ОК професійної підготовки освітньо-наукової програми «Спеціальна освіта» зі спеціальності 016 Спеціальна освіта і має за мету забезпечення здобувачів вищої освіти знаннями з теорії та практики роботи з особами із порушеннями психофізичного

розвитку, формування у них категоріальних понять корекційної та інклюзивної педагогіки на основі вивчення історії та науково-практичної логіки їхнього становлення, стимулювання до активної аналітико-пошукової роботи, спрямованої на визначення ефективних шляхів подолання наслідків порушень психофізичного розвитку дітей, навчання моделюванню, здійсненню та організації системи спеціальної допомоги дітям в діапазоні від раннього до дошкільного, від дошкільного до шкільного, від шкільного до юнацького віку.

Зміст освітнього компонента розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері спеціальної освіти, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

З метою контролю ефективності застосування освітнього компонента передбачається проведення контрольних робіт, тестів, співбесід та вирішення завдань у змодельованих ситуаціях.

2. Пререквізити та постреквізити

Для освоєння освітнього компонента *«Моніторинг якості наукового дослідження у спеціальній освіті»* використовують знання, вміння і навички, сформовані у ході вивчення ОК «Теоретичні та прикладні проблеми спеціальної освіти», «Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності», «Методика викладання фахових дисциплін спеціальності «Спеціальна освіта»».

Освоєння даного освітнього компонента є необхідною основою для подальшого вивчення ОК «Технологія апробації результатів дослідження у спеціальній освіті», «Методика науково-педагогічних досліджень у спеціальній та інклюзивній освіті», «Промоція наукового продукту та управління проєктами», проходження педагогічної практики, написання та захисту дисертації.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета вибіркового освітнього компонента передбачає засвоєння аспірантами цілісної системи теоретичних знань із моніторингу якості наукового дослідження у спеціальній освіті, формування їх готовності до практичної діяльності як майбутніх фахівців з процесів оцінювання в освітній галузі та застосування практичних навичок у професійно-педагогічній діяльності.

Завдання освітнього компонента полягає в узагальненні знань здобувачів вищої освіти із питань моніторингу якості наукових досліджень у спеціальній освіті; окресленні науково-теоретичних засад професійної компетентності майбутнього викладача; спрямуванні уваги аспірантів на необхідність вивчення технології здійснення моніторингу якості наукового дослідження, його значущість для формування професійної компетентності майбутніх фахівців закладів спеціальної освіти; визначенні та обґрунтуванні критеріїв якості та рівнів підготовки майбутніх викладачів ЗВО.

4. Результати навчання (компетентності).

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького а/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до розуміння широкого кола філософських питань, системних зв'язків між явищами і процесами; критичне мислення; використання набутого особистісно-професійного досвіду для вирішення наукових та фахових завдань; аналіз міждисциплінарних явищ та процесів; реалізація власного аксіологічного та наукового потенціалу.

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу і контекстуалізації значного обсягу наукової інформації з різних джерел, інтерпретацію результатів наукових досліджень.

ЗК 4. Здатність аналізувати інформацію з різних джерел, користуватися бібліотеками (традиційними і електронними); професійно володіти основними методами, способами і засобами набуття, зберігання, обробки інформації; створювати презентації та ефективно використовувати мультимедійні технології, програмне забезпечення для виконання науково-дослідницьких завдань; використання закордонного досвіду при реалізації завдань власного дослідження, використання інформаційних ресурсів, які знаходяться у відкритому доступі наукометричних баз Scopus Web of Science, самостійної підготовки наукових публікацій до іноземних видань та участь у міжнародних наукових проектах.

ЗК 5. Здатність до застосовування знань з іноземної мови для забезпечення ефективної професійної комунікації, підготовки наукових публікацій до зарубіжних видань та аплікаційних форм іноземною мовою; застосування іноземної мови в самоосвітній діяльності.

ЗК 6. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, у наукових структурах/закладах, використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації державною та іноземною мовами, володіти комунікативною культурою.

ЗК 7. Здатність працювати у колективі, долати психологічні бар'єри для ефективної командної роботи. Здатність працювати як автономно, самостійно, так і в команді.

Спеціальні (фахові)компетентності

СК 2. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з педагогічних та суміжних галузей.

СК 3. Здатність до застосування найбільш передових концептуальних знань, новітніх теорій, технологій та методів, необхідних для розв'язання комплексних проблем у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти.

СК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень з використанням інформаційних технологій.

СК 5. Здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у практику спеціальної освіти, інклюзивної освіти на регіональному, національному та міжнародному рівнях.

СК 6. Здатність дотримуватись етики досліджень, оцінювати рівень власної фахової компетенції та підвищувати професійну кваліфікацію у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, адаптуватися до змін у професійній діяльності.

СК 7. Здатність моделювати, здійснювати й оцінювати освітню діяльність у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти, обґрунтовано обирати і ефективно використовувати освітні технології, методи і засоби навчання й виховання осіб з особливими освітніми потребами з метою забезпечення запланованого рівня особистісного розвитку суб'єктів цільової аудиторії.

Результати навчання

ПРН 1. Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у галузі Освіта/Педагогіка, зокрема у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти, професійною етикою, демонструвати загальний культурний кругозір.

ПРН 2 Застосовувати передові концептуальні та методологічні знання, науково-педагогічні технології, термінологію, історію та сучасний стан розвитку спеціальної освіти, інклюзивної освіти у власних дослідженнях та у викладацькій практиці.

ПРН 4 Демонструвати дослідницькі навички (започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу), достатні для організації і проведення наукових і прикладних досліджень у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти, отримання нових знань та/або здійснення інновацій; критично аналізувати й оцінювати результати власних досліджень і інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

ПРН 5 Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі науково-прикладні проблеми у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти з дотриманням норм наукової і професійної етики, принципів академічної доброчесності.

ПРН 6 Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

ПРН 7 Демонструвати навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти державною та іноземною (англійською) мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях, вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому.

ПРН 10 Володіти цілісною системою знань про стан і генезис теорії і практики навчання, виховання, освіти дітей та дорослих з особливими освітніми потребами; здатність переробляти наукові знання і суспільний досвід стосовно до потреб практики освіти дітей і дорослих із особливими освітніми потребами

ПРН 12 Проєктувати освітнє середовище, індивідуальну освітню траєкторію осіб з особливими освітніми потребами, створювати програмно-методичне забезпечення освітньої та корекційно-розвиткової роботи.

ПРН 13 Застосовувати методи і технології корекційного навчання, використовувати інформаційні технології в освіті дітей з особливими освітніми потребами.

Soft skills (т. зв. «м'які навички», «соціальні навички», «універсальні навички» чи «навички успішності»): навички комунікації; здатність брати на себе відповідальність; вміння налагоджувати міжособистісні контакти; працювати в команді; розуміння важливості дедлайнів; здатність логічно і системно мислити; креативність; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін та інше.

Методи навчання: загальнонаукові й психолого-педагогічні методи; сучасні методи корекційного навчання: теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі, методи організації самостійної роботи, контрольної-оцінювальні; традиційні та нетрадиційні методи навчання. Зокрема: 1) словесні (бесіда, розповідь, пояснення, дискусія); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (вправа, практична робота) (за джерелом інформації); 2) індукція, дедукція; традукція (за логікою викладу); 3) пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад, частково-пошукові, дослідницькі (за рівнем пізнавальної активності); 4) методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок (за основними дидактичними завданнями, які необхідно вирішувати на конкретному етапі навчання); 5) інтерактивні методи тощо.

Відповідність методів навчання, форм та методів контролю результатам ВОК
«Моніторинг якості наукового дослідження у спеціальній освіті»

Результати навчання	Методи навчання	Форми та методи Оцінювання
ПРН 1 Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у галузі Освіта/Педагогіка, зокрема у сфері спеціальної освіти,	Словесні методи (лекція, повідомлення, розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія), практичні (практичні заняття, робота з науково-інформаційними	Накопичувальна бально-рейтингова система: поточний (усне опитування (індивідуальне, фронтальне), письмове опитування, виконання

інклюзивної освіти, професійною етикою, демонструвати загальний культурний кругозір.	джерелами, науково-методичною літературою, наочні (демонстрація презентацій, відео-роликів), проблемний виклад, частково-пошуковий, спостереження, аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, прогнозування, самоаналіз, самостійна робота (з навчально-методичними матеріалами, джерелами, вирішення задач і проблемних ситуацій, виконання завдань) тощо. Методи в умовах дистанційного навчання: самонавчання, метод проблемного навчання, інтерактивні та пошукові методи із використанням ресурсів Moodle у поєднанні з Google Meet.	практичних завдань, завдань для самостійної роботи, проєктів, презентацій, тестовий контроль знань); модульний (модульні контрольні роботи в формі тестів), підсумковий контроль (екзамен).
ПРН 2 Застосовувати передові концептуальні та методологічні знання, науково-педагогічні технології, термінологію, історію та сучасний стан розвитку спеціальної освіти, інклюзивної освіти у власних дослідженнях та у викладацькій практиці.	1) пояснювально-ілюстративні та репродуктивні: пояснення, консультація, ілюстрація, демонстрація, майстерклас, складання плану, написання текстів анотації, виконання вправ, практичних завдань 2) проблемно-пошукові (методи проблемного викладу, евристичні, дослідницькі методи) : розв'язання проблемних ситуацій, евристична бесіда, спостереження, узагальнення, синтез, аналіз, порівняння, виміри, зіставлення, структурування, робота за науковою літературою тощо. 3) комунікативно-творчі з елементами інтерактивного навчання: моделювання життєвих ситуацій; вирішення творчих завдань; спільне розв'язання проблем, монологи: описи, спогади, розповіді, доповіді та ін. діалоги або полілоги; робота	Усне / письмове поточне опитування, усні презентації, тестовий контроль знань, модульні контрольні роботи, виконання навчально-дослідних завдань, зразки професійних робіт (портфолію), письмові есе або звіти, презентації, самостійна робота, іспит.

	в парах, робота в групах, робота в малих групах, дискусія, ситуаційний аналіз, імітаційно-рольові ігри ділові ігри, експертна оцінка, практика, практика в реальних умовах, тощо.	
ПРН 4 Демонструвати дослідницькі навички (започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу), достатні для організації і проведення наукових і прикладних досліджень у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти, отримання нових знань та/або здійснення інновацій; критично аналізувати й оцінювати результати власних досліджень і інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.	1) пояснювально-ілюстративні та репродуктивні: консультація, ілюстрація, демонстрація, майстерклас, складання плану, написання текстів анотації, виконання вправ, практичних завдань 2) проблемно-пошукові (методи проблемного викладу, евристичні, дослідницькі методи) : розв'язання проблемних ситуацій, евристична бесіда, спостереження, узагальнення, синтез, аналіз, порівняння, виміри, зіставлення, структурування, робота за науковою літературою тощо. 3) комунікативно-творчі з елементами інтерактивного навчання: моделювання життєвих ситуацій; вирішення творчих завдань; спільне розв'язання проблем, монологи: описи, спогади, розповіді, доповіді та ін. діалоги або полілоги; робота в парах, робота в групах, робота в малих групах, дискусія, ситуаційний аналіз.	Усне / письмове поточне опитування, усні презентації, тестовий контроль знань, модульні контрольні роботи, виконання навчально-дослідних завдань, презентації, самостійна робота, іспит
ПРН 5 Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі науково-прикладні проблеми у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти з дотриманням норм наукової і професійної етики,	Словесні методи (лекція, повідомлення, розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія), практичні (практичні заняття, робота з науково-інформаційними джерелами, науково-методичною літературою, наочні (демонстрація презентацій, відео-роликів), проблемний виклад, частково-пошуковий, спостереження, аналіз,	Усне поточне опитування, усні презентації, тестовий контроль знань, модульні контрольні роботи, виконання навчально-дослідних завдань, презентації, критичний огляд наукових статей, письмовий огляд літератури, самостійна робота, залік

принципів академічної доброчесності.	синтез, порівняння, узагальнення, прогнозування, самоаналіз, самостійна робота (з навчально-методичними матеріалами, джерелами, вирішення задач і проблемних ситуацій, виконання завдань) тощо. Методи в умовах дистанційного навчання: самонавчання, метод проблемного навчання, інтерактивні та пошукові методи із використанням ресурсів Moodle у поєднанні з Google Meet.	
ПРН 6. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.	Словесні методи (лекція, повідомлення, розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія), практичні (практичні заняття, робота з науково-інформаційними джерелами, науково-методичною літературою, наочні (демонстрація презентацій, відео-роликів), проблемний виклад, частково-пошуковий, спостереження, аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, прогнозування, самоаналіз, самостійна робота (з навчально-методичними матеріалами, джерелами, вирішення задач і проблемних ситуацій, виконання завдань) тощо. Методи в умовах дистанційного навчання: самонавчання, метод проблемного навчання, інтерактивні та пошукові методи із використанням ресурсів Moodle у поєднанні з Google Meet.	Усне поточне опитування, усні презентації, тестовий контроль знань, модульні контрольні роботи, виконання навчально-дослідних завдань, презентації, критичний огляд наукових статей, письмовий огляд літератури, самостійна робота, залік
ПРН 7 Демонструвати навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти державною та іноземною	1) пояснювально-ілюстративні та репродуктивні: пояснення, консультація, ілюстрація, демонстрація, майстерклас, складання плану, написання текстів анотації, виконання	Усне / письмове поточне опитування, усні презентації, тестовий контроль знань, модульні контрольні роботи, виконання навчально-дослідних завдань,

(англійською) мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях, вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому.	вправ, практичних завдань 2) проблемно-пошукові (методи проблемного викладу, евристичні, дослідницькі методи) : розв'язання проблемних ситуацій, евристична бесіда, спостереження, синтез, узагальнення, аналіз, порівняння, виміри, зіставлення, структурування, робота за науковою літературою тощо. 3) комунікативно-творчі з елементами інтерактивного навчання: моделювання життєвих ситуацій; вирішення творчих завдань; спільне розв'язання проблем, монологи: описи, спогади, розповіді, доповіді та ін. діалоги або полілоги; робота в парах, робота в групах, робота в малих групах, дискусія, ситуаційний аналіз, імітаційно-рольові ігри ділові ігри, експертна оцінка, практика, практика в реальних умовах, тощо.	презентації, критичний огляд наукових статей, письмовий огляд літератури, самостійна робота, залік
ПРН 10 Володіти цілісною системою знань про стан і генезис теорії і практики навчання, виховання, освіти дітей та дорослих з особливими освітніми потребами; здатність переробляти наукові знання і суспільний досвід стосовно до потреб практики освіти дітей і дорослих із особливими освітніми потребами.	1) проблемно-пошукові (методи проблемного викладу, евристичні, дослідницькі методи) : розв'язання проблемних ситуацій, евристична бесіда, спостереження, узагальнення, синтез, аналіз, порівняння, виміри, зіставлення, структурування, робота за науковою літературою тощо. 2) Комунікативно-творчі з елементами інтерактивного навчання: моделювання життєвих ситуацій; вирішення творчих завдань; спільне розв'язання проблем, монологи: описи, спогади, розповіді, доповіді та ін. діалоги або полілоги:	Усне / письмове поточне опитування, усні презентації, тестовий контроль знань, модульні контрольні роботи, виконання навчально-дослідних завдань, презентації, критичний огляд наукових статей, письмовий огляд літератури, самостійна робота, залік, іспит.

	інтерв'ю, робота в парах, робота в групах, робота в малих групах, мозкова атака, дебати дискусія, ситуаційний аналіз, імітаційно-рольові ігри ділові ігри, експертна оцінка, практика, практика в реальних умовах, тощо	
ПРН 12 Проєктувати освітнє середовище, індивідуальну освітню траєкторію осіб з особливими освітніми потребами, створювати програмно-методичне забезпечення освітньої та корекційно-розвиткової роботи	4) пояснювально-ілюстративні та репродуктивні: пояснення, консультація, ілюстрація, демонстрація, майстерклас, складання плану, написання текстів анотації, виконання вправ, практичних завдань 5) проблемно-пошукові (методи проблемного викладу, евристичні, дослідницькі методи) : розв'язання проблемних ситуацій, евристична бесіда, спостереження, синтез, узагальнення, аналіз, порівняння, виміри, зіставлення, структурування, робота за науковою літературою тощо. 6) комунікативно-творчі з елементами інтерактивного навчання: моделювання життєвих ситуацій; вирішення творчих завдань; спільне розв'язання проблем, монологи: описи, спогади, розповіді, доповіді та ін. діалоги або полілоги; робота в парах, робота в групах, робота в малих групах, дискусія, ситуаційний аналіз, імітаційно-рольові ігри ділові ігри, експертна оцінка, практика, практика в реальних умовах, тощо.	Усне / письмове поточне опитування, усні презентації, тестовий контроль знань, модульні контрольні роботи, виконання навчально-дослідних завдань, презентації, критичний огляд наукових статей, письмовий огляд літератури, самостійна робота, залік
ПРН 13 Застосовувати методи і технології корекційного навчання, використовувати інформаційні технології в освіті дітей з особливими освітніми потребами.	Словесні методи (лекція, повідомлення, розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія), практичні (практичні заняття, робота з науково-інформаційними джерелами, науково-	Усне / письмове поточне опитування, усні презентації, тестовий контроль знань, модульні контрольні роботи, виконання навчально-дослідних завдань, зразки

	методичною літературою, наочні (демонстрація презентацій, відео-роликів), проблемний виклад, частково-пошуковий, спостереження, аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, прогнозування, самоаналіз, самостійна робота (з навчально-методичними матеріалами, джерелами, вирішення задач і проблемних ситуацій, виконання завдань) тощо. Методи в умовах дистанційного навчання: самонавчання, метод проблемного навчання, інтерактивні та пошукові методи із використанням ресурсів Moodle у поєднанні з Google Meet.	професійних робіт (портфоліо), письмові есе або звіти, презентації, самостійна робота, іспит.
--	---	---

5.

Структура вибіркового освітнього компонента

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Конс.	Сам. роб.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Загальні основи моніторингу якості наукового дослідження у спеціальній освіті						
Тема 1. Становлення та розвиток моніторингу якості наукових досліджень у спеціальній освіті. Характеристика основних понять моніторингу та оцінювання якості наукового дослідження спеціальної освіти. Умови ефективності моніторингу. Основні напрямки та об'єкти моніторингу у спеціальній освіті. Основні завдання моніторингу у спеціальній освіті. Етапи становлення моніторингу якості спеціальної освіти.	17	2	2	1	12	ДС/13 макс. к-сть балів за практичне заняття – 13 балів
Тема 2. Моніторинг навчальної діяльності. Освітній моніторинг: напрями, функції та вимоги до нього. Різноманітні підходи до класифікацій освітнього моніторингу. Види моніторингу. Типи та принципи моніторингу у спеціальній освіті.	17	2	2	1	12	ДС/13

Разом:	34	4	4	2	24	26 балів
Змістовий модуль 2. Етапи моніторингових досліджень та моніторингові системи у спеціальній освіті						
Тема 3. Етапи моніторингових досліджень у спеціальній освіті. Поетапне проведення моніторингу. Визначення та характеристики етапів. Аналіз результатів. Напрями застосування результатів моніторингу. Моніторинг і профорієнтаційна робота в закладах спеціальної та інклюзивної освіти.	18	2	2	2	12	ДС/13
Тема 4. Створення моніторингової системи. Визначення показників ефективності. Стабільність інструменту моніторингу. Показники що характеризують результати моніторингу у спеціальній освіті. Характеристика моделей освітніх індикаторів.	18	2	2	2	12	ДС/13
Тема 5. Моніторинг навчально-виховного процесу в спеціальному закладі освіти. Моніторинг навчально-виховного процесу (на прикладі спеціального закладу освіти). Специфіка моніторингу якості спеціальної освіти в спеціальному закладі. Використання рейтингу в моніторингових дослідженнях.	24	1	2	1	20	РМГ/13
Тема 6. Моніторинг систем управління якістю спеціальної освіти. Технології моніторингу якості освітнього процесу у закладі спеціальної освіти. Вимоги, функції, методи моніторингу якості спеціальної освіти. Історія становлення системи управління якістю спеціальної освіти.	26	1	4	1	20	ДС/13 ТР/13
Разом:	86	6	10	6	64	65 балів
ІНДЗ						9 балів
Усього	120	10	14	8	88	100 балів

Примітки: ¹/ Moodle, Zoom – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті у дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс навчальної дисципліни у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора

² / *Методи та форми контролю:* ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування тощо.

6. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне науково-дослідне завдання – це вид науково-дослідної роботи здобувача освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета науково-дослідного завдання: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування теоретичних знань із ОК, удосконалення навичок самостійної науково-дослідної діяльності.

Практичні завдання ІНДЗ

1. Скласти бібліографію до теми «Якість спеціальної освіти» з використанням Інтернет ресурсів, е-ресурсів.

2. Знайти в Інтернеті інформацію про виховний моніторинг та оцінити коректність знайдених означень

3. Створити причинно-наслідкові схеми основних понять теми «Специфіка моніторингу якості освіти спеціального закладу освіти».

4. Сформулювати 3 проблемні теми щодо організації моніторингу навчально-виховної роботи у школі.

5. У чому полягає процедура визначення рейтингу вихованців за підсумками навчальних періодів?

6. Розробити систему рейтингових показників для фахівця спеціальної освіти.

7. Знайти в мережі Інтернет ресурси «віртуальна кафедра, віртуальна спеціальність» і встановити, яку роль вони можуть відігравати підсистемі менеджменту цінності ЗВО

8. Сформулюйте 5 питань до теми вимірювання навчальних досягнень.

9. В чому полягає використання статистичних методів в моніторингу навчальної діяльності?

10. Знайти в мережі Інтернет критерії статистики і розробити до них алгоритм застосування.

11. Використовуючи мережу Інтернет проаналізуйте відомі міжнародні програми оцінки якості освіти.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
Чіткість, обґрунтованість добору дидактичного матеріалу	3
Творчий підхід до виконання ІНДЗ	4
Якість оформлення роботи	2
Разом	9

7. Завдання для самостійного опрацювання.

Таблиця 3.

№	Теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Загальні основи моніторингу якості наукового дослідження у спеціальній освіті		
1.	Тема 1. Сформуйте 3–5 проблемних запитань до теми «Координація якості спеціальної освіти в контексті сучасного суспільства».	12 год
2.	Тема 2. Розробіть висновок-рекомендації щодо використання видів моніторингу в навчальній діяльності	12 год
Змістовий модуль 2. Етапи моніторингових досліджень та моніторингові системи у спеціальній освіті		
3.	Тема 3. Розробити критерії аналізу моніторингових досліджень.	12 год
4.	Тема 4. Обґрунтувати висновки про необхідність проведення моніторингу навчальної діяльності	12 год.
5.	Тема 5. Сформулювати шляхи використання результатів моніторингу в професійній діяльності та профорієнтаційній роботі	20 год.
6.	Тема 6. Розробити шляхи моніторингової системи для конкретного навчального закладу. Визначити показники ефективності проведення моніторингу. Проаналізувати стабільність інструменту моніторингу.	20 год
Разом		88 год

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з ВОК «Моніторинг якості наукового дослідження у спеціальній освіті» здійснюється на основі результатів поточного контролю знань згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» (<https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravovabaza>).

Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Оцінювання здійснюється за **100-бальною шкалою**. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, захист проєктів, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо.

Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у таблиці 2 силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. Результат самостійної роботи здобувачів вищої освіти (завдання для самостійного опрацювання) оцінюються під час практичних занять із відповідної теми і є складовою частиною загальної кількості балів за практичне заняття.

Залік науково-педагогічний працівник виставляє за результатами поточної роботи здобувача освіти без планування, проведення модульних контрольних робіт за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом у ВОК (оцінювання за шкалою від 0 до 100). У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи. У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час

ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом ВОК, з метою підвищення оцінки не дозволяється. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час написання самостійних робіт, ІНДЗ, складання заліку – заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до «Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» (URL: <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>).

Політика щодо відвідування.

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком, в онлайн режимі (за погодженням із деканом факультету). Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, тощо, які передбачені програмою (силабусом) ОК. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передуює семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання (*Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки*) <https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>).

V. Підсумковий контроль

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом вибіркового освітнього компонента «*Моніторинг якості наукового дослідження у спеціальній освіті*» в діапазоні від 0 до 100 балів.

Мінімальна позитивна кількість балів, як правило, – 60. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації

академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку, як правило, – 100.

Орієнтовні питання до заліку

1. Становлення та розвиток моніторингу якості наукових досліджень у спеціальній освіті.
2. Характеристика основних понять моніторингу та оцінювання якості наукового дослідження спеціальної освіти.
3. Умови ефективності моніторингу.
4. Основні напрямки та об'єкти моніторингу у спеціальній освіті.
5. Основні завдання моніторингу у спеціальній освіті.
6. Етапи становлення моніторингу якості спеціальної освіти.
7. Освітній моніторинг: напрями, функції та вимоги до нього.
8. Різноманітні підходи до класифікацій освітнього моніторингу.
9. Види моніторингу.
10. Типи та принципи моніторингу у спеціальній освіті.
11. Поетапне проведення моніторингу у спеціальній освіті
12. Визначення та характеристики етапів.
13. Аналіз результатів. Напрями застосування результатів моніторингу.
14. Моніторинг і профорієнтаційна робота в закладах спеціальної та інклюзивної освіти.
15. Визначення показників ефективності.
16. Стабільність інструменту моніторингу.
17. Показники, що характеризують результати моніторингу у спеціальній освіті.
18. Характеристика моделей освітніх індикаторів.
19. Моніторинг навчально-виховного процесу (на прикладі спеціального закладу освіти).
20. Специфіка моніторингу якості спеціальної освіти в спеціальному закладі.
21. Використання рейтингу в моніторингових дослідженнях.
22. Технології моніторингу якості освітнього процесу у закладі спеціальної освіти.
23. Вимоги, функції, методи моніторингу якості спеціальної освіти.
24. Історія становлення системи управління якістю спеціальної освіти.

VI. Шкала оцінювання

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
11-13 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
6-10 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

1-5 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
0 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Таблиця 4

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси
Основна

1. Про вищу освіту. Закон України від 01.07.2014р. URL:<https://docs.dtkr.ua/doc/1556-182>.
2. Про освіту. Закон України від 05.09.2017р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
3. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text>
4. Про наукову і науково-технічну діяльність. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
5. Активне управління: сутність, характеристика, моніторингові системи. Кол. монографія за заг. ред. Г.В. Єльнікової. Чернівці, 2009. 572 с.
6. Байназарова О.О., Ракчєєва В.В. Моніторинг та оцінювання якості освіти: Методичний посібник. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2009. 58 с.
7. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України [головний ред. В.Г. Кремень]. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
8. Єльнікова Г.В. Основи адаптивного управління: курс лекцій. Київ: ЦППО АПН України, 2003. 133 с.
9. Моніторинг стандартів освіти/ За ред. Альберта Тайджимана і Т. Невілла Послтвейта. Львів: Літопис, 2003. 328 с.
10. Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи / За заг. ред. О.І.Локшиної. К.: К.І.С., 2004. 128 с. 29
11. Моніторинг навчальної діяльності: навчальний посібник. / Д.М. Бодненко, О.Б. Жильцов, О.Л. Лещинський, Н.П. Мазур. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. 276 с.
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 вересня 2004 р. № 1095 «Деякі питання запровадження зовнішнього оцінювання та моніторингу якості освіти».
13. Лукіна Т. Моніторинг якості освіти : теорія і практика . Київ : Вид. дім «Шк. світ» : Вид. Л. Галіцина, 2006. 128 с.
14. Моніторинг якості освіти : світові досягнення та українські перспективи / За заг. ред.

Інтернет-ресурси

1. Положення про навчально-реабілітаційний центр [Електронний ресурс]. Режим доступу : zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0120-93.
2. Положення про спеціальні класи для навчання дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітніх навчальних закладах [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1412-10>.
3. Положення про спеціальну загальноосвітню школу (школу-інтернат) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку [Електронний ресурс]. Режим доступу : // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0120-93>.
4. Порядок організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах // Урядовий кур'єр. 20.08.2011. № 153. С. 3.
5. Про організаційно-методичні засади забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://osvita.ua/legislation/other/36815/>

Інформаційні ресурси

1. <https://ispukr.org.ua/>
2. <https://mon.gov.ua>